

Sygn. akt II K 695/15

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Marcin Matusiak

Protokolant: Izabela Kłos

w obecności prokuratora Prokuratury Rejonowej w Tczewie - ---

po rozpoznaniu w dniu 2.03.2016 r. i 13.04.2016 r.

sprawy P. W. (poprzednio T.), s. S. i M. z d. K., ur. (...) w G.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sygn. akt II K 756/12:

za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 k.k. popełniony do dnia 05 czerwca 2012 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 k.k. popełniony do dnia 12 września 2011 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 25 października 2011 r. na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 29 października 2011 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności

co do których orzeczono karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby, przy czym postanowieniem z dnia 18 grudnia 2013 r. zarządzono wykonanie kary warunkowo zawieszonych;

II. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 09 stycznia 2013 r. w sprawie sygn. akt II K 889/12 za czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. popełniony w dniu 20 marca 2012 r. na karę 5 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, przy czym postanowieniem z dnia 14 stycznia 2014 r. zamieniono ww. karę na karę zastępczą 35 dni pozbawienia wolności i zarządzono jej wykonanie;

III. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 07 maja 2014 r. w sprawie sygn. akt II K 144/14:

za czyn z art. 278 § 1 k.k. popełniony w czasie z 8 na 9 września 2013 r. na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 254a k.k. popełniony w czasie od 24 do 25 września 2013 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

co do których orzeczono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby;

IV. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie sygn. akt II K 925/13 za czyn z art. 271 § 1 k.k. popełniony w dniu 24 kwietnia 2013 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby;

V. Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 03 lipca 2014 r. w sprawie sygn. akt X K 56/14 za czyn z art. 254a k.k. popełniony w nocy 01 października 2013 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby oraz na karę grzywny w wymiarze 10 stawek dziennych po 10 zł każda;

VI. Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie sygn. akt II K 1154/14:

za czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 17 sierpnia 2013 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 17 sierpnia 2013 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zb. z art. 275 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w okresie popełniony w dniu 17 sierpnia 2013 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

co do których orzeczono karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności

VII. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie sygn. akt II K 1135/13 za czyn z art. 119 § 1 k.w. popełniony w dniu 04 sierpnia 2013 r. na karę 20 dni aresztu;

VIII. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie sygn. akt II K 551/14:

za czyn z art. 200 § 1 k.k. popełniony w dniu 13 listopada 2013 r. na karę 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 197 § 2 k.k. popełniony w dniu 13 listopada 2013 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

za czyn z art. 279 § 1 k.k. popełniony w dniu 21 października 2013 r. na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,

co do których orzeczono karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

I. przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., na podstawie art. 569 § 1 k.p.k., art. 570 k.p.k., art. 573 § 1 k.p.k., art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 k.k. i art. 91 § 2 k.k. łączy jednostkowe kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności orzeczone wobec skazanego P. W. wyrokami wskazanymi powyżej w pkt. I i II, tj.:

Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sygn. akt II K 756/12,

Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 09 stycznia 2013 r. w sprawie sygn. akt II K 889/12,

i wymierza mu karę łączną 1 (jednego) roku i 11 (jedenastu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach wskazanych w pkt. I sentencji wyroku pozostawia do odrębnego wykonania;

III. na mocy art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w pkt. I kary łącznej zalicza skazanemu okres odbywania kar orzeczonych wyrokami :

1. w sprawie II K 889/12, tj. od dnia 31.01.2014 r. do dnia 7.03.2014 r. oraz

2. w sprawie II K 756/12, tj. od dnia 6.04.2014 r. do dnia 26.01.2016 r.,

przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności odpowiada jednemu dniowi kary pozbawienia wolności uznając karę za wykonaną w całości;

IV. na podstawie art. 569 § 1 k.p.k., art. 570 k.p.k., art. 573 § 1 k.p.k., art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustawy (Dz. U. poz. 396) łączy jednostkowe kary pozbawienia wolności i kary łączne orzeczone wobec skazanego P. W. wyrokami wskazanymi powyżej w pkt. III, IV, V, VI i VIII, tj.:

Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 07 maja 2014 r. w sprawie sygn. akt II K 144/14,

Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie sygn. akt II K 925/13,

Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 03 lipca 2014 r. w sprawie sygn. akt X K 56/14,

Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie sygn. akt II K 1154/14 oraz

Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie sygn. akt II K 551/14

i wymierza mu karę łączną 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

V. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach wskazanych w pkt. IV sentencji wyroku pozostawia do odrębnego wykonania;

VI. na mocy art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w pkt. IV kary łącznej zalicza skazanemu okres odbywania kar orzeczonych wyrokami :

1. w sprawie II K 756/12, tj. od dnia 26.01.2016 r. do dnia 31.01.2016 r.,

2. w sprawie II K 1154/14, tj. w dniu 17.08.2013 r. i od dnia 31.01.2016 r. do dnia 13.04.2016 r.,

3. w sprawie II K 551/14, tj. od dnia 13.11.2013 r. do dnia 31.01.2014 r.,

przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności odpowiada jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

VII. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach wskazanych w pkt. VI sentencji wyroku pozostawia do odrębnego wykonania;

VIII. na mocy art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w kwestii połączenia kary orzeczonej wyrokiem wskazanym w pkt. VII części wstępnej z karami wymierzonymi wyrokami wskazanymi w pkt. I i IV sentencji wyroku;

IX. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata M. L. kwotę 177,12 zł (sto siedemdziesiąt siedem złotych 12/100) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu przez obrońcę ustanowionego z urzędu, w tym 33,12 zł (trzydzieści trzy złote 12/100) tytułem podatku od towarów i usług;

X. na mocy art. 626 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 6 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t. j. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223, z późn. zm.) nie pobiera od skazanego opłaty od wyroku łącznego i zwalnia go od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków poniesionych w toku postępowania o wydanie wyroku łącznego.

Sygn. akt II K 695/15

UZASADNIENIE

P. W. został skazany następującymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sygn. akt II K 756/12:

za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 k.k. popełniony do dnia 05 czerwca 2012 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 k.k. popełniony do dnia 12 września 2011 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 25 października 2011 r. na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 29 października 2011 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności

co do których orzeczono karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby, przy czym postanowieniem z dnia 18 grudnia 2013 r. zarządzono wykonanie kary warunkowo zawieszonych;

II. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 9 stycznia 2013 r. w sprawie sygn. akt II K 889/12 za czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. popełniony w dniu 20 marca 2012 r. na karę 5 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, przy czym postanowieniem z dnia 14 stycznia 2014 r. zamieniono ww. karę na karę zastępczą 35 dni pozbawienia wolności i zarządzono jej wykonanie;

III. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie sygn. akt II K 144/14:

za czyn z art. 278 § 1 k.k. popełniony w czasie z 8 na 9 września 2013 r. na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 254a k.k. popełniony w czasie od 24 do 25 września 2013 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

co do których orzeczono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby;

IV. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie sygn. akt II K 925/13 za czyn z art. 271 § 1 k.k. popełniony w dniu 24 kwietnia 2013 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby;

V. Sądu Rejonowego Gdańsk - Południe w Gdańsku z dnia 3 lipca 2014 r. w sprawie sygn. akt X K 56/14 za czyn z art. 254a k.k. popełniony w nocy 1 października 2013 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby oraz na karę grzywny w wymiarze 10 stawek dziennych po 10 zł każda;

VI. Sądu Rejonowego Gdańsk - Południe w Gdańsku z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie sygn. akt II K 1154/14:

za czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 17 sierpnia 2013 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 17 sierpnia 2013 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zb. z art. 275 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w okresie popełniony w dniu 17 sierpnia 2013 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

co do których orzeczono karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

VII. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie sygn. akt II K 1135/13 za czyn z art. 119 § 1 k.w. popełniony w dniu 4 sierpnia 2013 r. na karę 20 dni aresztu;

VIII. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie sygn. akt II K 551/14:

za czyn z art. 200 § 1 k.k. popełniony w dniu 13 listopada 2013 r. na karę 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 197 § 2 k.k. popełniony w dniu 13 listopada 2013 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

za czyn z art. 279 § 1 k.k. popełniony w dniu 21 października 2013 r. na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,

co do których orzeczono karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ten ostatni wyrok uprawomocnił się z dniem 7.07.2015 r.

(dowód: karta karna – k. 6-8, 50-52, 112-114, 131-133, 149-151, 160-162, odpis wyroku – k. 13-14, 15, 17-20, 21, 22, 45, 63-65, 66-67, 68-69, 72-79, 80-81, 99-100, 101-102, odpis postanowienia – k. 16, 23, 24, 46, 70-71)

Skazany ma 23 lata. Jest bezdzietnym kawalerem. Ma wykształcenie gimnazjalne. Od 7 roku życia przebywał w domu dziecka a następnie w rodzinie zastępczej. Z uwagi na częste naruszanie regulaminu szkoły został umieszczony w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Popelniał czyny przestępcze pod wpływem alkoholu. Rozpoznano u niego zespół zależności alkoholowej. W warunkach izolacji penitencjarnej zachowanie skazanego zostało ocenione jako przeciętne. Był dwa razy karany dyscyplinarnie, m.in. za używanie słów wulgarnych. Raz został nagrodzony pochwałą. W stosunku do przełożonych stara się być regulaminowy i zdystansowany. W zajęciach kulturalno-oświatowych uczestniczy chętnie. Karę pozbawienia wolności odbywa w systemie zwykłym. Nie wyraził zgody na jej odbywanie w systemie programowanego oddziaływania. Nie jest uczestnikiem podkultury przestępczej. W zakładzie karnym nie pracuje. Krytycznie wypowiada się na temat popełnionych przestępstw. Obecnie prognoza penitencjarna na dalszy pobyt w izolacji penitencjarnej kształtuje się pozytywnie.

(dowód: opinia o skazanym – k. 55, 117-120)

Kary wymierzone w sprawach II K 756/12 oraz II K 889/12 zostały już wykonane w całości. Karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności wymierzoną w sprawie II K 756/12 Sądu Rejonowego w Tczewie skazany odbył w okresie od 6.04.2014 r. do 31.01.2016 r. Natomiast zastępczą karę pozbawienia wolności za karę ograniczenia wolności orzeczoną w sprawie II K 889/12 skazany odbył od 31.01.2014 r. do 7.03.2014 r. Pozostałe kary nie zostały jeszcze wykonane, skazany jest w trakcie odbywania kary łącznej wymierzonej w sprawie II K 1154/14 Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku.

(dowód: opinia o skazanym – k. 117)

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z obecnie obowiązującym brzmieniem art. 85 § 1 i 2 k.k. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną w wyroku łącznym w odniesieniu do kar orzeczonych różnymi wyrokami (art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k.), a podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa. Na uwadze należało mieć fakt, że z dniem 1.07.2015 r. znowelizowano przepisy określające zasady łączenia kar w wyroku łącznym. Zasadą jest, że do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem 1.07.2015 r. nie stosuje się nowych przepisów działu IX Kodeksu karnego regulującego zasady łączenia kar (art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 396). Jednocześnie jednak ustawodawca przewidział wyjątek od tej zasady. Mianowicie stosuje się przepisy nowe, jeżeli zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu 1.07.2015 r. Z tym ostatnim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Ostatni wyrok skazujący P. W. (wydany w sprawie II K 551/14 Sądu Rejonowego w Tczewie) uprawomocnił się z dniem 7.07.2015 r., tj. po dniu wejścia w życie nowych przepisów. Powyższa okoliczność „otwierała” możliwość (i jednocześnie konieczność) połączenia skazanemu wszystkich orzeczonych prawomocnie za przestępstwa kar, które przynajmniej w części nie zostały jeszcze wykonane, bez względu na datę wydania wyroku. Za karę podlegającą wykonaniu należy uznać również karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Łącząc taką karę z karą bezwzględną pozbawienia wolności sąd może warunkowo zawiesić jej wykonanie, o ile zostaną spełnione przesłanki określone w art. 89 § 1 k.k. lub orzec ją bez warunkowego zawieszenia (art. z art. 89 § 1a k.k.). Biorąc pod uwagę powyższe sąd połączył w pkt. IV wyroku kary i kary łączne orzeczone wyrokami w sprawach: II K 925/13 Sądu Rejonowego w Tczewie, II K 144/14 Sądu Rejonowego w Tczewie, X K 56/14 Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku, II K 1154/14 Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku oraz II K 551/14 Sądu Rejonowego w Tczewie.

Zgodnie z art. 86 § 1 k.k. sąd wymierza karę łączną od najwyższej z kar do ich sumy, przy czym na uwadze należało mieć także regulację art. 89 § 1b k.k., która przewiduje, że sąd orzeka karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia, przyjmując, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. W tej sytuacji sąd mógł wymierzyć karę łączną w granicach od 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (najsurowsza z kar orzeczona wyrokiem w sprawie II K 551/14) do 6 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności (suma kar lub kar łącznych orzeczonych poszczególnymi wyrokami):

5 miesięcy pozbawienia wolności, uwzględniając art. 89 § 1b k.k. odnośnie wyroku II K 925/13 Sądu Rejonowego w Tczewie,

9 miesięcy pozbawienia wolności, uwzględniając art. 89 § 1b k.k. odnośnie wyroku II K 144/14 Sądu Rejonowego w Tczewie,

9 miesięcy pozbawienia wolności, uwzględniając art. 89 § 1b k.k. odnośnie wyroku X K 56/14 Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku,

rok i 2 miesiące odnośnie wyroku II K 1154/14 Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku oraz

3 lata i 6 miesięcy odnośnie wyroku II K 551/14 Sądu Rejonowego w Tczewie).

Zgodnie z treścią art. 85a k.k. orzekając karę łączną sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. O ile powyższe przesłanki niewątpliwie należy uwzględniać przy wymiarze kary łącznej nie oznacza to zdaniem sądu, że należy całkowicie zrezygnować z wcześniej wypracowanych w orzecznictwie i doktrynie prawa karnego zasad orzekania kary łącznej. Wyrażenie „przede wszystkim” użyte przez ustawodawcę w treści art. 85a k.k. oznacza, że nie są to wszystkie okoliczności, jakie sąd powinien mieć na uwadze orzekając karę łączną.

Powszechnie przyjmuje się, że istnieją trzy zasady wymiaru kary łącznej: zasada kumulacji, asperacji i absorpcji. (...) kumulacji polega na zwykłym zsumowaniu kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa. (...) absorpcji polega na tym, że najsurowsza z kar pochłania pozostałe. (...) asperacji polega zaś na zaostrzeniu najsurowszej z wymierzonych kar jednostkowych.

Na tle orzecznictwa Sądu Najwyższego wykształciła się reguła, że kara łączna powinna być tym więcej zbliżona do dolnej granicy (zasada absorpcji), im bardziej ścisły jest związek przedmiotowy i podmiotowy między poszczególnymi zbiegającymi się przestępstwami; im związek ten jest luźniejszy, kara łączna winna tym więcej zbliżać się do górnej jej granicy (zasada kumulacji). Związek ów polega na odległości czasowej między poszczególnymi przestępstwami, zbliżonym sposobie działania, na tożsamości osób pokrzywdzonych, wspólności ich dóbr itp. (por. wyrok SN z dnia 2.12.1975 r. w sprawie Rw 628/75, OSNKW 1976/2/33).

W aspekcie przedmiotowym związek zbiegających się realnie przestępstw wyrażają kryteria przedmiotowe poszczególnych przestępstw, a to bliskość czasowa ich popełnienia (największa - gdy czyny przestępcze popełniane są równocześnie lub bezpośrednio po sobie), osoby pokrzywdzonych (największa ścisłość związku zachodzi, gdy kilkoma przestępstwami pokrzywdzono tę samą osobę), rodzaj naruszonego dobra prawnego (im bardziej zbliżone dobra, tym większa bliskość przestępstw, zatem największa przy tożsamości dóbr), sposób działania sprawcy itd. W aspekcie podmiotowym chodzi o motywy bądź pobudki stymulujące sprawcę, rodzaj i formę winy itd. (tak: Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 19.01.2005 r., II AKa 274/04, KZS 2005/1/14).

Jednocześnie w orzecznictwie podkreśla się, że zarówno zastosowanie zasady kumulacji, jak i zasady całkowitej absorpcji stanowi wyjątek, który powinien występować jedynie w wyjątkowych sytuacjach. Zgodnie z utrwalonym już orzecznictwem całkowitą absorpcję można zastosować tylko wtedy, gdy wszystkie czyny wskazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową albo gdy orzeczone za niektóre z czynów kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną albo też istnieją jakieś inne szczególne okoliczności dotyczące osoby oskarżonego.

Przy tym związek przedmiotowy wyrażający się w podobnym sposobie działania i podobnej kwalifikacji czynów, nie przemawia sam przez się za stosowaniem absorpcji przy wymiarze kary łącznej, jeżeli każdy z przypisanych czynów odznacza się znacznym stopniem społecznej szkodliwości. Z tej racji okoliczność popełnienia ich w zbiegu realnym nie powinna pozostawać bez znaczenia dla określenia dolegliwości, jaką ma ponieść sprawca za popełnione przestępstwa. Bliski podmiotowy i przedmiotowy związek między przestępstwami, a także nawet podobieństwo tych przestępstw nie jest tak istotną przesłanką wymiaru kary łącznej, aby ograniczała albo eliminowała jakiekolwiek dyrektywy, które trzeba uwzględnić przy wymiarze tej kary.

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy sąd uznał, że ani zastosowanie w pełni zasady absorpcji ani odwołanie się w całości do zasady kumulacji nie byłoby właściwe. Przeciwno zastosowaniu zasady absorpcji przemawiał chociażby fakt, że skazany oprócz tego, że swoim działaniem godził głównie w dobro prawne w postaci cudzego mienia (czyny z art. 278 § 1 i 2 k.k., art. 279 § 1 k.k., ale również z art. 254a k.k.), to również dopuścił się przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Przestępstwa zostały popełnione na szkodę różnych pokrzywdzonych i w różnym czasie. Z kolei przeciwko zastosowaniu zasady kumulacji przemawiała chociażby relatywna zbieżność czasowa działań skazanego, który szeregu przestępstw dopuścił się w okresie sierpnia i września 2013 r., choć również popełnił je w kwietniu 2013 r., a następnie listopadzie 2013 r. Z uwagi na wcześniejszą wielokrotną karalność oskarżonego oraz niepowodzenie w stosowaniu środków probacyjnych oraz kar łagodniejszego rodzaju, orzeczona kara łączna winna być zdaniem sądu stosunkowo surowa, inaczej nie spełni celów wychowawczych względem skazanego. Fakt popełnienia kilku przestępstw i to godzących w różnorakie dobra prawne również powinien znaleźć w wymiarze kary łącznej odzwierciedlenie. W przeciwnym wypadku w społecznej świadomości prawnej mogłoby powstać wrażenie, że sprawcy wielu przestępstw traktowani są łagodniej, aniżeli sprawcy pojedynczych przestępstw. W tej sytuacji sąd zastosował zasadę asperacji i wymierzył karę łączną w wymiarze 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Kara ta w sposób należyty uwzględnia dyrektywy określone w treści art. 85a k.k. Jednocześnie z uwagi na górną granicę, do której sąd mógł wymierzyć karę łączną, nie sposób jej uznać za rażąco surową.

Wszelkie pozostałe środki podlegają odrębnemu wykonaniu (art. 90 § 1 k.k.), o czym sąd orzekł w pkt. V wyroku, a na poczet orzeczonej kary łącznej sąd zaliczył skazanemu okres wykonywania tych kar (art. 577 k.p.k.), o czym orzeczono w pkt. VI wyroku.

Jednocześnie nie mógł ująć uwadze sądu fakt, że odnośnie kar orzeczonych wyrokami w sprawach II K 756/12 i II K 889/12, które zostały wykonane w całości i odnośnie których brak było podstaw do ich połączenia na podstawie obecnie obowiązujących przepisów, istniały podstawy do ich połączenia na podstawie przepisów obowiązujących poprzednio.

Zgodnie z dyspozycją art. 4 § 1 k.k. w razie zmiany przepisów zasadą jest stosowanie przepisów nowych, obowiązujących w chwili orzekania, jednakże należy stosować przepisy obowiązujące poprzednio, jeżeli są względniejsze dla sprawcy. Należy uznać, że wymierzenie kary łącznej jest dla skazanego zawsze względniejsze,

albowiem korzystniejsza jest dla niego sytuacja gdy – być może – nie będzie musiał odbyć sumy kar jednostkowych od sytuacji, w której z pewnością będzie musiał odbyć sumę takich kar.

Należy wyjaśnić przy tym, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego i w nauce prawa powszechnie zostało przyjęte, że nie jest dopuszczalne orzekanie częściowo w oparciu o przepisy ustawy obowiązującej uprzednio, a częściowo przepisy ustawy nowej (tak: A. Zoll [w:] A. Zoll (red.): Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom I, Kraków 2004, s. 109). Sąd obowiązany jest dokonać wyboru ustawy i zastosować ją całościowo. Jednocześnie jednak wskazuje się, że wymóg stosowania w całości prawa obowiązującego w czasie popełnienia przestępstwa lub w czasie orzekania, zawarty w art. 4 § 1 k.k., odnosi się do poszczególnych czynów, a nie do całości wyroku obejmującego różne czyny (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 5 grudnia 2002 r., II Aka 407/02, KZS 2003, z. 4, poz. 49). W sprawie o wydanie wyroku łącznego należy w związku z powyższym dopuścić możliwość orzekania częściowo na podstawie ustawy nowej a częściowo na podstawie ustawy obowiązującej poprzednio. Przyjęcie poglądu odmiennego (tak: W. Wróbel [w:] W. Wróbel (red.): Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz, Kraków 2015, s. 916; przy czym autor ten w określonych sytuacjach dopuszcza możliwość częściowego stosowania ustawy nowej i częściowego stosowania ustawy obowiązującej poprzednio – ibidem, s. 915) wydaje się nietrafne choćby z tego względu, że uzależniałoby możliwość orzeczenia kary łącznej od chwili wykonania kar jednostkowych, tj. okoliczności od skazanego niezależnej. Przypomnieć wypada, że wszczęcie postępowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego może nastąpić na wniosek, jak również z urzędu. Przyjęcie poglądu o niedopuszczalności połączenia karą łączną kar orzeczonych wyrokami w sprawach II K 756/12 i II K 889/12 mogłoby doprowadzić do tego, że w analogicznych sytuacjach różni skazani traktowani byłiby odmiennie, w zależności od tego, czy w odpowiednim czasie został złożony wniosek o wydanie wyroku łącznego lub w odpowiednim czasie wszczęto takie postępowanie z urzędu. Naruszałoby to zasadę równego traktowania (art. 32 ust. 1 Konstytucji). Rozwiązaniem sytuacji jest takie zastosowanie przepisów jak w niniejszej sprawie: przepisów nowych do wszystkich kar niewykonanych względem skazanego oraz przepisów obowiązujących poprzednio do kar już wykonanych, o ile zachodzą przesłanki realnego zbiegu przestępstw określone art. 85 k.k. w poprzednio obowiązującym brzmieniu.

Zgodnie z uprzednim brzmieniem art. 85 k.k. sąd orzekał karę łączną jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł wyrok chociażby nieprawomocny co do któregokolwiek z nich i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Jednocześnie nie stał na przeszkodzie wydaniu wyroku łącznego fakt, że poszczególne kary wymierzone za należące do zbiegu przestępstw zostały już w całości wykonane (art. 92 k.k. w brzmieniu sprzed 1.07.2015 r.). Wyrokiem w sprawie II K 756/12 objęto czyny popełnione w okresie do 16.07.2012 r., zaś wyrokiem w sprawie II K 889/12 czyn popełniony w dniu 20.03.2012 r. Pierwszy chronologicznie wyrok w tych dwóch sprawach zapadł w dniu 20.12.2012 r. (wyrok w sprawie II K 756/12). Wyrokiem tym wymierzono skazanemu karę pozbawienia wolności, zaś wyrokiem w sprawie II K 889/12 karę ograniczenia wolności. Zgodnie z ówczesnym brzmieniem art. 87 k.k. w takim wypadku sąd wymierza karę łączną pozbawienia wolności, przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności. W realiach niniejszej sprawy oznacza to, że sąd mógł wymierzyć karę łączną w granicach od roku i 6 miesięcy (najsurowsza z kar jednostkowych orzeczonych wyrokiem w sprawie II K 756/12) do 3 lat i 11 miesięcy (suma kar jednostkowych orzeczonych wyrokiem w sprawie II K 756/12 powiększona o 2 miesiące, tj. kara ograniczenia wolności orzeczona wyrokiem w sprawie II K 889/12, zaokrąglona w dół do pełnego miesiąca, zgodnie z dyspozycją art. 87 k.k. i art. 37 k.k.).

Wymierzając karę łączną sąd miał na uwadze wyżej wskazane okoliczności. W realiach niniejszej sprawy należało wziąć pod uwagę, że wszystkie czyny skazanego były skierowane przeciwko mieniu, popełnione na szkodę różnych pokrzywdzonych oraz to że popełnione zostały w różnym czasie, przy czym odstępy czasowe pomiędzy poszczególnymi przestępstwami nie przekraczały 4 miesięcy, a więc nie były odległe. Powyższe okoliczności przemawiały za tym, aby orzec karę bliżej dolnej granicy zagrożenia, stosując w większym stopniu zasadę absorpcji. W tej sytuacji sąd połączył kary jednostkowe i wymierzył karę łączną roku i 11 miesięcy pozbawienia wolności.

Wszelkie pozostałe środki podlegają odrębnemu wykonaniu (art. 90 § 1 k.k.), o czym sąd orzekł w pkt. II wyroku, a na poczet orzeczonej kary łącznej sąd zaliczył skazanemu okres wykonywania tych kar (art. 577 k.p.k.), o czym orzeczono w pkt. III wyroku.

Skazanemu została udzielona pomoc prawna przez obrońcę ustanowionego z urzędu. Jej koszty nie zostały uiszczone w żadnej części, w związku z czym o tych kosztach należało orzec jak w pkt. IX, zgodnie z obowiązującymi przepisami (§ 1, § 2 ust. 1 – 3 i § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, tj.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461). Należało podkreślić, że w niniejszej sprawie odbyły się dwie rozprawy, na które obrońca skazanego się stawił, co skutkowało koniecznością podwyższenia jego wynagrodzenia o 20% zgodnie z dyspozycją § 16 ww. rozporządzenia.

W pkt. X na mocy art. 626 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. mając na uwadze osadzenie skazanego i brak środków i możliwości zarobkowych sąd zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych i obciążył nimi Skarb Państwa.